

ವಿನ್ಯಾಸ

□ ಜನರನ್ನು ಆದಾಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಜಾತಿ, ಬಣ್ಣ, ಲಿಂಗ, ಉದ್ಯೋಗ,ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೇಲು-ಕೀಳು ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸುವುದನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥರವಿನ್ಯಾಸ□ಎನ್ನುವರು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥರ ವಿನ್ಯಾಸ ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ?

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಾತಾವರಣ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸೌಲಭ್ಯ, ಅವಕಾಶಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಭಿನ್ನತೆ ಸ್ಥರವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸಂಪತ್ತು ಹಾಗೂ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕರಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು. ಹೀಗೆ ಆಳು-ಅರಸ, ಬಡವ-ಬಲ್ಲಿದ, ಮೇಲು-ಕೀಳು ಎಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದವು. ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಹಾಗೂ ತಾರತಮ್ಯಗಳೇ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥರವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದವು.

- ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥರ ವಿನ್ಯಾಸವು ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದೇಶದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾ: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ
- ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ
- ಇದು ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು , ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಕೀಳು ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಜನರನ್ನು ಅವಮಾನಿಸುತ್ತದೆ.
ಉದಾ: ವರ್ಣಭೇದ ನೀತಿ, ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ

ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಪೂರ್ವಗ್ರಹ :

ಆದಿ ಕವಿ ಪಂಪನು □ಮಾನವ ಕುಲ ತಾನೊಂದೆ ವಲಂ□ ಎಂದಿದ್ದಾನೆ.

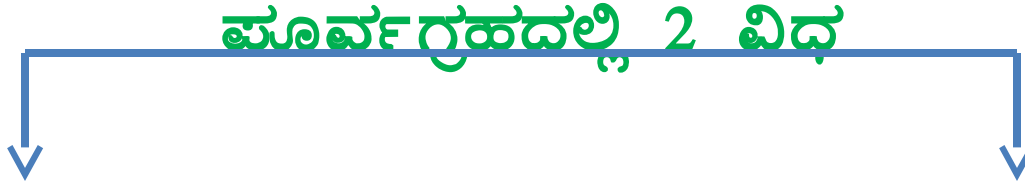
ಇದು ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಾ ಒಂದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಪೂರ್ವಗ್ರಹ ಎಂದರೇನು?

□ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಮೂಹದವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿರಬಹುದಾದ ಪೂರ್ವ ನಿರ್ಧಾರಿತ ಮನೋಭಾವವೇ ಪೂರ್ವಗ್ರಹ□

ಪೂರ್ವಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು?

1. ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯ
2. ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯ
3. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ತಾರತಮ್ಯ
4. ಬಡವ - ಬಲ್ಲಿದ ಎಂಬ ತಾರತಮ್ಯ

ಧನಾತ್ಮಕ ಪೂರ್ವಗ್ರಹ ಋಣಾತ್ಮಕ ಪೂರ್ವಗ್ರಹ

ತಾರತಮ್ಯದಿಂದುಂಟಾದ ಪೂರ್ವಗ್ರಹದಿಂದ ಅಸಹನೆ, ತಿರಸ್ಕಾರ, ಅಗೌರವ, ದ್ವೇಷ ಮುಂತಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರ ಹೆಚ್ಚಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ - ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗು :

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ತರವಿನ್ಯಾಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾತಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

- ಕೆಲವು ಮೇಲ್ಜಾತಿ ಕೆಲವು ಕೆಳಜಾತಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

- ಸ್ತರವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಸಮಾಜವು ಕಡೆಯ ಹಂತದವರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿತ್ತು.

- ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಅಮೂ

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು

□ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಹಿಂದೂ ಸಮ

ಹತ್ತಿದ ಕಳಂಕ □ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ

Our struggle does not end
so long as there is a
single human being
considered untouchable
on account of his birth.

M. K. Gandhi

MHATMA, Vol. 3, p. 239

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಸಮಾಜದ ಪಿಡುಗು ಹೇಗೆ?

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು?

ಇದರಿಂದ ಕೆಳಜಾತಿಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇದೊಂದು ಪಿಡುಗು.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ

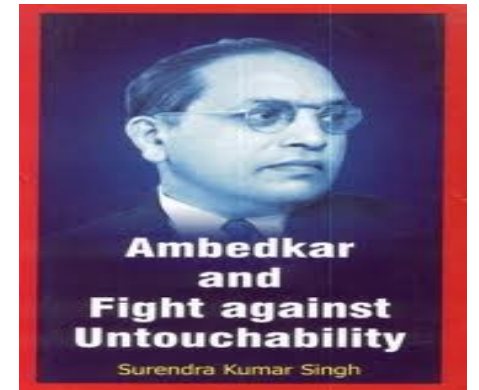
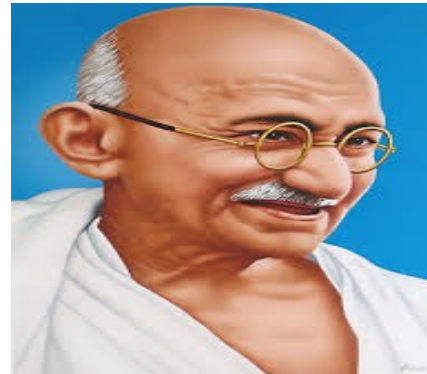
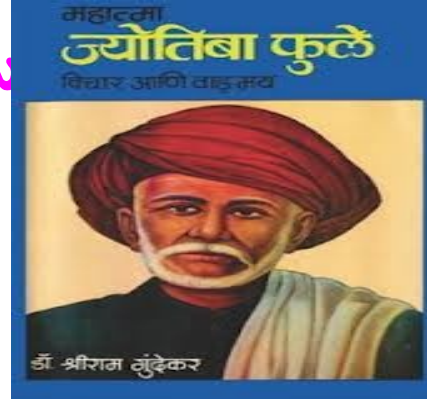
ನಾಯಕರುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

❖ ಜ್ಯೋತಿ ಬಾಘಲೆ

❖ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು

❖ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ

❖ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳಾವುವು?

ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳು :

1. ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ 17 ನೇ ವಿಧಿಯು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿದೆ.
2. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾನ ಹಾಗೂ ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೂ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
3. ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳು :

4. 1955 ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಅಪರಾಧಗಳ ಕಾಯ್ದೆ ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.
5. 1976 ರಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ ಎಂದು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
6. 1989 ರ ಶಾಸನವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಕುರಿತಾದ ವಿಶೇಷ ಜವಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದೆ.

ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದಿರಲಿ :

- ಸಂವಿಧಾನದ 15,16,17,38, ಮತ್ತು 46 ನೇ ವಿಧಿಗಳು ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದಿವೆ.
- 16(4), 320(4)ನೇ ವಿಧಿಗಳು ಉದ್ಯೋಗ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ - ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಘೋಷಿಸಿವೆ.
- 330,332,334 ನೇ ವಿಧಿಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಘೋಷಿಸಿವೆ.
- 29 ನೇ ವಿಧಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಘೋಷಿಸಿದೆ.
- 25 ನೇ ವಿಧಿ ಜನರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶ ಘೋಷಿಸಿದೆ.